

Principals normes aplicables a les associacions

1. Llei 4/2008 del Llibre III del Codi civil de Catalunya
2. Estatut dels treballadors
3. Llei del Voluntariat
4. Llei de protecció de dades
5. Llei de transparència
6. Altres normes a tenir en compte

1. Llei 4/2008 del Llibre III del Codi civil de Catalunya

En primer lloc, les entitats d'àmbit català es regeixen per la Llei 4/2008, de 24 d'abril del llibre III del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.

Aquesta normativa determina el **funcionament de les associacions i fundacions** inscrites al Departament de Justícia de Catalunya.

En aquesta llei trobem la regulació bàsica de les entitats. Entre d'altres qüestions, determina la composició i funcionament de l'òrgan de govern, així com les competències d'aquest i també de l'Assemblea general. A més, estableix les condicions d'accés i baixa de les persones sòcies i regula els principals procediments a seguir en la vida de l'associació fins a la seva dissolució.

Aquesta normativa és cabdal a l'hora de constituir una entitat, de redactar els seus estatuts i de regular el seu funcionament intern.

Una qüestió a tenir en compte és que, tot i tenir el domicili social a Catalunya i fer activitat a casa nostra, una entitat pot estar inscrita al **Registre Nacional d'Associacions del Ministeri de l'Interior de l'Estat espanyol**. En aquest cas, l'associació és d'àmbit estatal i la regulació que l'empara és la llei 1/2002, reguladora del dret d'associació.

2. Estatut dels treballadors

Una entitat té una finalitat i per assolir-la realitza diferents activitats, i per aconseguir complir amb la missió de l'entitat, tot i ser sense afany de lucre, pot tenir activitat econòmica.

Arribat aquest punt, és possible que per dur a terme aquestes activitats l'entitat necessiti recursos personals més enllà del voluntariat i, per tant, contracti personal que conformi l'estructura tècnica de l'organització.

Aquestes persones, quan passen a formar part del personal remunerat de l'entitat, **estableixen una relació laboral** amb la mateixa i, com totes les persones assalariades, es troben sota l'empara de l'estatut dels treballadors i dels **convenis existents per a cada sector**.

L'entitat ha de complir amb les seves obligacions respecte a les persones treballadores de la mateixa i per això **ha de complir el que disposa la legislació laboral**, és a dir, ha de contractar al seu personal, donar-lo d'alta de la seguretat social, confeccionar i pagar les seves nòmines, reconèixer els seus drets i deures, i complir amb la **normativa de prevenció de riscos laborals**.

També es poden establir altres tipus de relacions com per exemple contractar el servei d'una persona professional autònoma o establir una tasca concreta amb una col·laborador puntual. En aquests casos, no hi ha una relació laboral permanent sinó que es remunera per un servei determinat i l'entitat està obligada a fer les retencions i observar els impostos corresponents d'acord a la normativa vigent.

3. Llei del Voluntariat

Des del passat 23 de juliol, a Catalunya disposem d'una **Llei pròpia del Voluntariat**, la qual regula el **model català del voluntariat**, definint que s'entén per persona voluntària i quin és el marc legal que empara la tasca que desenvolupa.

La nova normativa també estableix quins són els **drets i deures** de la persona que duu a terme la tasca voluntària, així com els de l'entitat amb qui té aquesta relació de voluntariat.

Per tant, les entitats tenen la obligatorietat de reconèixer aquests drets a les persones voluntàries i formalitzar la seva relació amb el document de **compromís del voluntariat**, el qual han de signar ambdues parts.

Les associacions han de disposar d'un **llibre de registre** de totes les persones que duen a terme una tasca voluntària dins de l'entitat i han de disposar del compromís del voluntariat signat.

Per altra banda, una de les obligacions principals de l'entitat respecte a les seves persones voluntàries és disposar d'una **assegurança que cobreixi els accidents i responsabilitat civil** que es pugui generar al llarg del desenvolupament de l'activitat.

4. Llei de protecció de dades

Amb data 27 d'abril del 2016, el Parlament Europeu i el Consell de la Unió Europea va aprovar el Reglament (UE) 2016/679 relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (d'ara endavant RGPD – Reglament General de Protecció de Dades) i pel qual es derogava la Directiva 95/46/CE.

En ell s'establia un nou marc jurídic per al tractament i circulació de dades personals d'aplicació per a tots els països de la Unió Europea, amb l'objectiu de garantir una aplicació uniforme en tots els Estats membres i elevar el nivell de protecció de dades de les personis físiques.

Si bé va entrar en vigor el 25 de maig de 2016, el seu inici d'aplicació es va establir pel 25 de maig del 2018, és a dir, donant-se dos anys perquè els Estats de la Unió Europea, les seves Institucions i organitzacions, responsables i encarregats de tractaments de dades de caràcter personal poguessin preparar-se i adaptar-se al nou marc legal. Això significa que des del dia 25 de maig del 2018 tots hauran d'estar donant correcte compliment al RGPD.

Aquest Reglament és aplicable directa, per la qual cosa no ha estat necessari transposició de la norma, la qual cosa significa que a Espanya, a la data d'entrada en aplicació del RGPD, hauran de quedar derogades les actualment vigents Llei Orgànica 15/1999 de Protecció de dades i el seu Reial decret 1720/2007 de desenvolupament de la Llei.

El nou reglament incorpora el principi de la responsabilitat proactiva, per la qual cosa les empreses deuran aplicar tots els mitjans i mesures de Seguretat d'acord amb els riscos identificats i estar a tot moment en condicions de poder acreditar que el tractament és conforme amb la normativa.

L'incompliment del RGPD contempla sancions i multes que poden aconseguir quanties de fins a 20 milions d'euros o el 4% del volum de negoci de l'exercici anterior.

5. Llei de transparència

Actualment, totes les entitats han de complir amb la **Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern**.

Aquesta normativa disposa d'unes obligacions de **publicitat activa i passiva** per a les entitats, en funció de la seva realitat, tant pel que fa a la **figura jurídica que adopten**, com als ajuts públics que reben, i a la seva relació amb l'Administració pública.

La legislació estableix quina informació ha de publicar cada entitat en funció dels criteris que determina en el text de la **Llei i també preveu com s'ha de publicar aquesta informació**, essent requisits fonamentals que aquesta sigui accessible, clara i comprensible, i que es publiqui en format electrònic i gratuït per als usuaris.

La Llei de transparència és d'obligat compliment per a totes les entitats catalanes des del passat **1 de juliol de 2015**.

6. Altres normes a tenir en compte

A banda de les normatives esmentades, existeixen unes legislacions pròpies de cada àmbit d'actuació, les quals, s'han de tenir en compte en funció de l'àmbit d'actuació i característiques pròpies de cada entitat.

A continuació posarem alguns exemples:

Les entitats del lleure han de donar compliment al Decreto 267/2016, de 5 de julio, de las actividades de educación en el tiempo libre en las que participan menores de 18 años

http://jovecat.gencat.cat/ca/detalls/Article/Decret_267_2016_castella

Font: <http://xarxanet.org/juridic/recursos/quines-son-les-principals-normatives-aplicables-a-les-associacions>